

Samenvatting

Het college neemt kennis van het jaarverslag 2020 van de Welstands-/Monumentencommissie (WMC) en stuurt dit ter kennisname door aan de gemeenteraad.

Daarnaast legt ze de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief het collegeverslag welstand voor.

De Welstands-/Monumentencommissie (WMC) geeft welstands- en monumentenadviezen bij de beoordeling van ingediende omgevingsvergunningen en principa aanvragen. De WMC stelt jaarlijks een jaarverslag op. Daarnaast legt het college een verslag voor aan de gemeenteraad waarin ze uiteenzet op welke wijze in Maastricht met de welstandsadviezen wordt omgegaan en in hoeveel gevallen handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

Tenslotte laat het college de gemeenteraad weten welke antwoorden zij heeft gegeven op de door de WMC bij het jaarverslag gedane beleidsaanbevelingen. In dit jaarverslag zijn er geen aanbevelingen gedaan in verband met het tot in 2021 lopende project *“Rol van de WMC onder de Omgevingswet”*.

Beslispunten

1. Kennisnemen van het jaarverslag 2020 van de WMC en dit ter kennisname doorsturen aan de gemeenteraad.
2. Instemmen met het jaarverslag welstand van het college en de gemeenteraad hierover informeren via de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 september 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Op grond van de Verordening op de Welstands- en Monumentencommissie legt de Welstands- en Monumentencommissie (WMC) eenmaal per jaar een verslag voor aan de gemeenteraad van de door haar verrichte werkzaamheden.

Het jaarverslag verantwoordt:

- Hoe de commissie de welstandscriteria uit de Welstandsnota toepast;
- De werkwijze van de commissie;
- Hoe de openbaarheid van vergaderen is geregeld;
- De aard van de beoordeelde plannen en de bijzondere projecten.

Daarnaast legt het college de gemeenteraad op basis van de Woningwet jaarlijks een verslag voor waarin het uiteenzet op welke wijze met de welstandsadviezen is omgegaan en in hoeveel gevallen handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

Met de recente ontvangst van het jaarverslag 2020 kan het jaarverslag en het collegeverslag aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

2. Context

Op grond van de Woningwet legt het college de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor waarin zij uiteenzet op welke wijze zij is omgegaan met de adviezen van de welstandscommissie. Daarvoor gebruikt het college traditioneel het goed gedocumenteerde jaarverslag van de WMC.

3. Gewenste situatie

Recentelijk heeft de voorzitter van de WMC, de heer Menno Homan, het jaarverslag 2020 opgeleverd. Dit jaarverslag geeft een gedetailleerd cijfermatig en uitvoerig inhoudelijk beeld van de verrichte werkzaamheden.

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen uit het jaarverslag samengevat in een collegeverslag, waarin wordt uiteengezet op welke wijze is omgegaan met de welstandsadviezen. Hiervoor wordt traditiegetrouw verwezen naar het goed gedocumenteerde jaarverslag van de WMC. Daarnaast wordt vermeld in hoeveel gevallen er handhavend is opgetreden wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand. Dit verslag wordt via de bijgevoegde raadsinformatiebrief voorgelegd aan de gemeenteraad.

Jaarverslag WMC 2020

Het jaarverslag 2020 begint met een schets van drie omstandigheden die het werk van de Welstands-/Monumentencommissie in 2020 in belangrijke mate hebben beïnvloed.

1. De coronapandemie vanaf maart heeft ertoe geleid dat de commissie niet meer fysiek kon vergaderen. De rest van het jaar moest de WMC digitaal vergaderen. Slecht één zitting viel uit, die van 17 maart, vanwege de korte voorbereidingstijd voor het organiseren van een digitale vergadering. Creativiteit liet zich door het virus dus niet stoppen, integendeel. Ook de enorme potentie van digitale communicatie werd nog eens duidelijk.
2. In 2020 werd er een brede gemeentelijke discussie gestart over de rol en verantwoordelijkheden van de WMC onder de aanstaande Omgevingswet. Dit onderzoek loopt door tot in 2021.
Vooruitlopend hierop zijn twee projecten voor hergebruik van omvangrijke monumenten in een vroeg en integraal overleg besproken t.w. het oude PTT-gebouw gelegen Achter de Oude Minderbroeders en het voormalige kloostercomplex 'De Beyart'.
3. De opgave die de WMC heeft gekregen vanwege de gemeentelijke bezuinigingen. In 2020 is onderzocht op welke wijze de bezuiniging vorm gegeven kan worden en dat heeft ertoe geleid dat per 1 januari 2021 afscheid genomen moet worden van het burgerlid en één van de twee architectenleden.

In hoofdstuk 2 wordt verslag gedaan van de werkwijze van de mandaatcommissie. Er werden waar mogelijk meer plannen behandeld in het mandaatoverleg, mede om daarmee een bijdrage te leveren aan de gevraagde bezuiniging. Met de ervaringen uit de mandaatcommissie verschenen in 2020 als aanvulling op de welstandsnota Maatwerk in kwaliteit (2018) twee voorbeeldboeken:

- Voorbeeldenboek reclame,
- Voorbeeldenboek dakkapellen.

In deze boeken zijn de criteria uit de welstandsnota uitgelegd aan de hand van tekst, afbeeldingen en foto's. Op deze manier wordt het voor de initiatiefnemer en de burger duidelijker wat wel en niet mogelijk is

In hoofdstuk 3 wordt de meest informatieve kant van het jaarverslag per categorie beschreven. Bij onderwerpen zoals hergebruik en herbesteden van gebouwen, restauratie en nieuwbouw,

projecten in de openbare ruimte en verduurzaming van gebouwen wordt uitgebreid verslag gedaan van hoe de WMC in 2020 het college ten aanzien van welstandsaspecten heeft geadviseerd. Het overzicht geeft een getrouwe weergave van de diversiteit aan verschillende opgaven van de WMC. In het bijzonder is stilgestaan bij een dwarsdoorsnee van enkele karakteristieke en typerende bouwinitiatieven ter beoordeling aan de WMC waaronder het masterplan kloostercomplex de Beyart, een technische aanpassing van de sluis Borgharen, de opwaardering van de woonwijk Blauwdorp en een nieuwe gevel aan de Aylvalaan.

In hoofdstuk 4 wordt een bijzonder instrument van de WMC, het Positief Advies Onder Voorwaarde(n) (PA-OV), het effect van het 'meewerken' van de commissie omschreven. Er zijn liefst twintig voorbeelden nader uitgelegd in het jaarverslag om daarmee het belang van deze adviesvorm goed te duiden.

Hoofdstuk 5 is de jaarlijkse cijferweergave van de beoordelingen in de WMC, geïllustreerd met diverse grafieken. In het slothoofdstuk 6 zijn dit jaar geen aanbevelingen opgenomen in verband met het tot in 2021 lopende project WMC-Omgevingswet. In dit hoofdstuk is het memorabilia opgenomen.

Cijfers

Het jaarverslag geeft in hoofdstuk 5 de 'cijfers' weer. Onderstaande reeks behandelde welstandsplannen laat duidelijk zien dat de gevraagde inzet van de WMC groot blijft.

2015	2016	2017	2018	2019	2020
832	1094	1079	1023	990	884

Handhaving

Op basis van de Woningwet noemt het college in haar verslag in welke gevallen zij is overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang wegens ernstige strijd met redelijke eisen van welstand.

In het planjaar 2020 is in totaal 0 keer een last onder bestuursdwang en 7 maal een last onder dwangsom opgelegd vanwege het in ernstige mate afwijken van redelijke eisen van welstand. Het ging daarbij veelal om handhavingsacties bij illegale verbouwingen van monumenten. De handhavingspraktijk toont aan dat afwijkingen in de meeste gevallen ongedaan worden gemaakt na een reguliere interventie van handhaving in afstemming met de WMC.

Beleidsaanbeveling

In het jaarverslag van 2020 geeft de WMC geen beleidsaanbeveling in verband met het tot in 2021 lopende project rol WMC onder de Omgevingswet.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De kosten voor het maken van het jaarverslag zijn meegenomen in de budgetbegroting van Veiligheid en Leefbaarheid.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

11. Voorstel

1. Kennisnemen van het jaarverslag 2020 van de WMC en dit ter kennisname doorsturen aan de gemeenteraad.
2. Instemmen met het jaarverslag welstand van het college en de gemeenteraad hierover informeren via de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over het jaarverslag welstand van het college via bijgevoegde raadsinformatiebrief.